

Envirostratégia 2030 - Záznam z druhého stretnutia pracovnej skupiny ENERGIA

2.10.2017, 13:00- 16:00, MŽP SR / IEP

Spracovala: Jana Mikudová (IEP)

V súvislosti s prípravou novej Stratégie environmentálne politiky SR do roku 2030 (ďalej len „Envirostratégia 2030 alebo „ES“) sa konalo druhé stretnutie pracovnej skupiny, ktoré sa venovalo problematike energií – získavanie energetických surovín a výroby energie z hľadiska vplyvu na životné prostredie.

Po privítaní účastníkov a úvodnom slove predstavil Martin Haluš (riaditeľ IEP) program pracovnej skupiny a harmonogram v súvislosti s prípravou ES, poďakoval za vnesené pripomienky, ktoré možno nájsť na internetovej stránke, <http://www.minzp.sk/iep/strategicke-materialy/envirostrategia-2030/>. Cieľom druhého stretnutia je vyriešiť sporné body nultého draftu Envirostratégie 2030 a upresniť formulácie.

Druhý draft ES bude po zapracovaní pripomienok zaslaných do **štvrtka 5.10.2017 do 14:00**, zverejnený verejnosti aj so vznesenými pripomienkami. Následne začne proces SEA, prebehne IPK, MPK, návrh uznesenia vlády SR a úloh vyplývajúcich z ES.

Envirovýchova a vzdelávanie bude spracovaná v extra kapitole, ktorá bude čoskoro hotová a bude členom.prac.sk. zaslaná na pripomienkovanie. To isté platí pre dáta a monitoring a inštitucionálny rámec, ktoré budú samostatnými kapitolami. V dátovej časti budeme riešiť potrebu monitorovania, kvality dát a ich prístupnenie a verejnú kontrolu. V inštitucionálnom rámci kompetencie, spoluprácu a rozpory medzi rezortmi, ch stratégiami a politikami.

Aktuálne stratégie, smernice a politiky pre jednotlivé oblasti budú spomenuté v prílohe ES, kde bude uvedené čo je ich cieľom a podstatou. Neuvádzame ich v tele ES, kvôli čitateľnosti a prehľadnosti.

Úvod bude spracovaný po finalizácii jednotlivých kapitol, v ktorom bude spracovaný hlavný cieľ ES.

Pavol Široký (IEP) predstavil štruktúru kapitoly pracovnej skupiny. Poukázal, že ES hovorí o makro-opatreniach, s výhľadom do 2030 a nezameriava sa na mikro-opatrenia, ktoré by mali byť uvedené v čiastkových sektorových stratégiách, politikách a vyhláškach. Vyzval účastníkov sa pred svojimi vstupmi predstaviť a počas diskusie hľadať konštruktívne a kompromisné riešenia a nezameriavať sa na riešenie „slovíčok“. Jedným z cieľov ES je neuvádzať v nej nezrozumiteľné odborné výrazy, ale nahradiť ich jednoduchými, širokej verejnosti zrozumiteľnými výrazmi. 7 pracovných skupín ES má 160 členov preto je potrebné hľadať spoločné formulácie a nie iba jednostranne presadzovať vlastné ciele a postoje.

Nasledovala diskusia po jednotlivých častiach kapitoly:

11 Ekonomická a zároveň ekologická energia

Formulácia hlavného cieľa v rámci:

Darmo (MH SR)	Vyjadril, že podľa jednotnej metodiky sa vyžaduje ísť súbežne s vypracovaním jednotnej metodiky tvorby verejných politik.
Haluš	Reagoval, že pri tvorbe ES spolupracujú so ÚPPVII, ktorí majú o ES informácie a sú súčasťou pracovných skupín. Táto metodika však vstúpila do platnosti po začiatku prípravy ES.
Darmo	MH SR nesúhlasí s nultým draftom ES, nakoľko niektoré vyjadrenia sú protichodné. Vyjadruje potrebu preformulovať cieľ tak, aby nešiel do mikro-opatrení a energetického mixu (3 veta.) a nebol protichodný s cieľmi MH SR.
Široký	Reagoval, že sú možné formulácie tak, aby neboli spomínané len niektoré druhy výroby energie.
Darmo	Reagoval, že uviesť biomasu to prvej vety je nešťastné riešenie. Navrhuje preformulovať všeobecne na environmentálne škodlivé dotácie.
Balogh (SAV)	Reagoval na prvú vetu, či sú známe konkrétne riešenia?

Haluš	Reagoval, že akčný plán má MH SR, a ES stanovuje všeobecný cieľ.
Darmo	Reagoval, že prvá veta súvisí s rámcom Zmena klímy. Súhlasí s prvou vetou a odporučil prispôbiť tejto vete prvý indikátor v tabuľke „Energetická produktivita hospodárstva“, aby bolo zreteľnejšie, čo sa myslí pod priemyslom a čo pod hospodárstvom.
Peter Robl (BpB)	Reagoval, že indikátor by mal byť všeobecnejší.
Balogh	Reagoval, že by mala byť predstava, aké budú ciele, a spôsob ich dosahovania (vo vzťahu s priemyslom a dopadu na celé hospodárstvo). S formuláciou cieľov však súhlasí.
Peter Robl	Otázka, či stratégiu bude schvaľovať vláda?
Široký	Reagoval, že ES bude schvaľovať vláda a čo sa týka kompetencií rezortov, tak ak je možné ich konkretizovať, tak je možné ich zahrnúť do inštitucionálneho rámca. Vyzval o zaslanie návrhov.

Text pod rámčekom

Darmo	Odporučil aby sa v texte častejšie zmieňovali riešenia ako dosiahnuť „ekonomickú energiu“ nie len „ekologická energia“.
Široký	Požiadaval o doplnenie draftingu do častí, ktoré požadujú za dôležité doplniť.
Hegeduš (AMVE)	Odporučil doplniť do 3 vety cieľ, kam sa chceme dopracovať. Opýtal sa na vysvetlenie termínu „nadmerné dotovanie“.
Haluš	Reagoval, že je to preklad „oversubstidy“ čo predstavuje súhrn všetkých dotácií na konkrétne opatrenia.
Hegeduš	Vyzval lepšie zdefinovať ciele.

11.1 Zvyšovať energetickú efektívnosť

Hegeduš	Odporučil preformulovať alebo bližšie špecifikovať výraz „presmerované vo väčšej miere“.
Darmo	Táto veta zasahuje do energy efficiency policy.

11.2 Minimalizovať dopad obnoviteľných zdrojov na životné prostredie

Hegeduš	Vyjadril, že cieľ ES je podpora obnoviteľných zdrojov. A prvá veta neguje podporu OZE stanovovaním kritérií. Na SR máme 0 veterných elektrární, nakoľko kritériá obmedzili výstavbu OZE. Nesúhlasia s obmedzením malých vodných elektrární (aj keď majú horšiu reputáciu). Otázka paušalizovania ceny, nakoľko sú viaceré typy veľké aj malé a slúžia na rôzne účely. Malá vodná elektrárňa sa nedá vystavať bez prehradenia celého vodného toku rieky.
Široký	Súhlasí so všeobecnou úpravou textu tak, aby sa nešpecifikovali len niektoré OZE.
Lacko	Súhlasí s poznámkami p. Hegeduša. Doplnil otázku, čo sa myslí pod regionálnou dostupnosťou?
Široký	Reagoval, aby sa napríklad nedovážalo drevo z Ukrajiny. Vyzvali na lepšiu formuláciu. Poukázal, že každá ľudská činnosť môže mať pozitívnu aj negatívny výsledok, preto je význam podkapitoly limitovať negatívne vplyvy.

Maňka (SOPBaK MŽP SR)	Reagoval, že z pohľadu biodiverzity má táto kapitola význam, (napr. vtáčie koridory vs. umiestňovanie veterných elektrární)
Hegeduš	Reagoval, že stanovené kritériá napríklad zastavili budovanie malých a stredných elektrární pre povinnosť vykonať EIA.
Široký	Reagoval, že to je záležitosť zákonov nie kritérií.
Darmo	Reagoval, že MH SR nastavuje podmienky, v ktorých sa analyzujú vplyvy jednotlivých zdrojov. (napr. že malý zdroj nezaťažuje v takej miere ako veľký zdroj).
Široký	Vyzval o poskytovanie informácií o pripravovaných stratégiách MH SR.
Hegeduš	Navrhol preformulovať názov kapitoly všeobecne, a nešpecifikovať to na OZE.
Balogh	Opýtal sa, či špecifikovanie „brownfield“ nelimituje výstavbu nových budov.
Široký	Reagoval, že sa v texte nevylučuje „brownfield“ a „greenfield“.
Hegeduš	Reagoval, že súhlasí a EIA by mala byť adresovaná len na väčšie investície

11.3 Odstrániť environmentálne škodlivé dotácie

Darmo	Odporučil preformulovať vetu „spaľovanie uhlia..“ aby bolo zrejmé, že to je stále záťaž Opýtal sa potreby spomenutia poslednej vety v tejto časti „pri náhrade pracovných miest...“ Doplniť vplyv lokálnych zdrojov na siete. (Smart grids).
Haluš	Vyzval na zaslanie formulácií v zmysle draftingu ES.
Darmo	Opýtal sa, ktoré regulácie sú myslené v poslednej vete. Upraviť ju tak aby súčasné platné nástroje reflektovali túto vetu.
Peter Robl	Otázka presmerovania zdrojov energie, ktoré by plynuli z uhlia/CO2 emisií.
Široký	Reagoval, že určité odporúčania boli spomenuté v revízii výdavkov z ktorých možno čerpať.
Olejníkova (RÚZ)	Otázka na tému dotácie a aké uhlie je na mysli?
Široký	Odpovedal, že ide o domáce uhlie, ktoré je environmentálne škodlivé.
Balogh	Otázka, či je nejakým spôsobom kvantifikovaná štruktúra energetiky na hospodárstvo? Bude ES korelovať s plánovanými opatreniami? Zvažovali sa aj iné možnosti podpory napr. podporiť dotáciou efektívne odsirovanie uhoľných zdrojov na Považí?
Haluš	Reagoval, že hlavná myšlienka témy dotácie je odstrániť podporu zlých riešení a potom sa dajú podporiť dobré riešenia.
Peter Robl	Podotkol, že je dôležité zaoberať sa ako zabezpečiť menšiu spotrebu energie.
Široký	Ak je dojem, že nejaké zosúladenie s akčnými plánmi nie je zohľadnené, prosí o zaslanie odporúčaní.

11.4 Zvýšiť transparentnosť a informovanosť verejnosti o energetike a energetických projektoch

Široký	Uviedol, že referendum je dobrovoľný nástroj, nie povinný. Ak ho bude vyžadovať obec alebo verejnosť v petícii a pod. Otvorené ostáva riešenie so zapracovaním výsledku referenda do povoloňacieho procesu.
Darmo	Odporučil preformulovať poslednú vetu prvého odstavca.

Haluš	Reagoval, že cieľom bolo upozorniť na rozdiely v tom, čo je na papieri vs. realita.
Darmo	Preformulovať poslednú vetu druhého odstavca, nezameriavať sa len na jadrovú energiu. Inak súhlasí s kapitolou informovanosť.
Haluš	Vyzval na zaslanie riešenia.
Olejníková	Opýtala sa, čo sa myslí pod „verejná konzultácia“.
Široký	Reagoval, že je dôležité zahrnúť verejnosť viac do procesu rozhodovania, ideálne už vo fáze plánovania.
	Zároveň reagoval na odporúčanie potreby prierezovej medzirezortnej koordinácie. Táto téma sa bude rozoberať v úvode ES, kde sa budú integrovať všetky požiadavky
Hegeduš	Špecifikovať: pre projekty, ktoré sú nad určitý výkon, musia spĺňať náležitosti kritérií a pod.
	Návrh doplniť vetu „dotknutej verejnosti“.
Olejníková	Nesúhlasí dávať hranicu pri väčších zdrojoch výroby energie, nakoľko ES je všeobecná.
Široký	Súhlasí a prosí o zaslanie formulácie. Doplnil, že sú v tejto časti myslené väčšie zdroje.
	Na záver vyzval členov pracovnej skupiny, aby zaslali svoje pripomienky k nultému draftu, formulácie ku ktorým boli vyzvaní na stretnutí a dodatočné pripomienky najneskôr do štvrtka 5.10.2017 do 14:00.